

Na zadnji javni tribuni »Zbora občanov«, ki smo jo pripravili v krajevni skupnosti Tomačevo-Jarše, so krajan postavili vrsto vprašanj, na katera nismo mogli takoj odgovoriti. Zato je »Zbor občanov« pravil razgovor o problematiki te krajevne skupnosti, na katerega smo povabili predstavnike vseh tistih organizacij, ki bi lahko na ta ali oni način reševalo problematiko kraja.

Našemu vabilu so se odzvali predsednik izvršnega sveta občinske skupštine Ivan Novak in član Ludvik Jarc, predstavniki Uprave inšpekcijskih služb Ljubljane Franc Gerlovič, Ivan Erker in Anka Gontarev, Helena Sušnik (Soseska), Marko Vittori (Kanalizacija), Teodor Kranjc (Komunalno podjetje Ljubljana), načelnik oddelka za urbanizem pri občinski skupščini Ante Pavić, Andrej Semrl, ki opravlja delo načelnika oddelka za komunalne in gradbene zadeve ter komunalni redar Franc Kremenski. Na pogovoru je sodelovalo tudi pet predstavnikov krajevne skupnosti Tomačevo-Jarše: Janez Blaž, Dore Grad, Alojz Ščap, Zmago Klavžar in Ludvik Benčak. »Zbor občanov« so zastopali glavni urednik Joško Pirnar, Stane Drolje, ki je pripravil zapis ter fotograf Zlatko Deniša.

Povabili smo tudi predstavnike Viatorja TOZD Mestni potniški promet, Mestnega vodovoda in Elektro Ljubljana mesto, vendar jih žal ni bilo — ne vemo zakaj.

V zelo zanimivem razgovoru smo želeli dobiti konkretno odgovore predvsem na devet vprašanj, ki so jih postavili Tomačevci na javni tribuni.

NAČRT IZPOLNJEVANJE

VPRASANJE: Kako urediščujemo srednjoročni del razvoja občine Bežigrad do leta 1980, ki govorji o odstranjevanju barakarskih naselij?

ODGOVOR: Program urediščujemo najmanj tako, kot smo predvidevali, kaže pa, da ga bomo ob takih intenzitetih dela izpolnila prej kot v petih letih. Lani smo preseliли stanovalce iz Dečkove 24 in s tem opravili pomembno delo. Bežigrad je tudi edina občina, ki ima v Ljubljani izdelan program odprave barakarskih naselij, ustanovljen pa je tudi koordinacijski odbor za odpravo barak, ki se redno sestaja.

VPRASANJE: Kakšni so načrti glede barakarskega naselja v Tomačevecu?

ODGOVOR: Izvršni svet občinske skupštine Bežigrad si je v tem in tudi prejšnjih mandatnih obdobjih veliko prizadeval za rešitev problema tega področja. Naselje, ki je bilo že od začetka komunalno neopremljeno se je hitro večalo, mi vsi pa smo dajali premašno pozornosti razmeram, v katerih ti ljudje žive. To so ljudje, ki jih Ljubljana rabi, povabili smo jih v našo mesto, vendar smo jim dalj samo delo in ne strehe nad glavo ali pa so dobili delo in streho v samskem domu. Potem pa pridejo za delavci še družine in vsakdo rešuje problem po svoje. Posledica so nemogoče življenjske razmere, pojavi naležljivih bolezni... To ni problem občine, ampak mesta Ljubljane — ti ljudje bi morali postati enakovredni občani našega mesta, ne pa odrijenci v barakah.

Kompleksne trajne rešitve pa za barakarsko naselje ni. Tudi če bi investirali v vodovod, kanalizacijo in elektriko, to ne bi rešilo naselja. Leži namreč na poplavnem območju Save, zato se prav lahko zgodi, da Sava poplavi in v tem primeru bodo morali celo človeške žrte. Za povrh je naselje v najčejem varstvenem pasu ljubljanskega vodovoda, zato je iz epidemiološko-higieničkih razlogov tako naselje na takem kraju nedopustno.

Barake bo torej treba posušiti. Pri razreševanju stanovanjskih problemov naseljencev pa bodo morale sodelovati delovne organizacije, ki so te ljudi zaposlile, ne da bi jim prej zagotovile streho nad glavo in pa tudi prebivalci barak, ki bodo morale prispevati denar po svojih močeh.

Pri tem je seveda pomembno, da vse načrte izpolnjevamo v skladu z načrtom, ki ga je predlagal Komunalno podjetje Ljubljana. Ta je edina krajevna skupnost, ki ni sprejela predlagane rešitve komunalnega problema pred leti, zato še vedno ni kanalizacije. Napeljali smo vodovod, kar je edinstven primer najbrž ne samo v Ljubljani,

no, da vsi poskrbimo, da se število prebivalcev barakarskega naselja ne bo povečalo. Zato so 1. septembra lani popisali vse stanovalce barak, tako da je za zdaj evidenca urejena. V interesu stanovalcev barakarskega naselja je, da se naselje ne razširi; ker pa ima upravni organ občine evidentno prebivalcev, vsi načnadno priseljeni ne bodo dobili nikakršnega stanovanjskega prostora, ko bodo podani pogoji za odstranitev posameznih barak.

ampak sploh, saj je zgrajen vodovod brez kanalizacije. Zato bo krajevna skupnost spet lahko razpravljala o predlogu za rešitev problema: kanalizacijo naj bi sofinancirali tudi občani, tako kot so to naredili že v nekaterih bežigrajskih krajevnih skupnostih.

ELEKTRIKE IN VODE NE BO

VPRASANJE: Ali je možno napeljati vodovod in elektriko do nedovoljenih gradenj?

NATOČIMO SI ČISTE VODE

ODGOVOR: Ne.

VPRASANJE: So možni vsaj začasni vodovodni in električni priključki?

ODGOVOR: Ne.

Ljudje bi radi vodo in elektriko, na kanalizacijo pa kot ponavadi pozabljajo, čeprav bi bila na tem predelu najpomembnejša. Bolj bi morali skrbeti za našo pitno vodo, saj jo črno naselje hudo slabša, saj bi voda razkrajala vse odpadke, ki bi tako še hitreje prodirali proti Hrastju, kjer je zajetje pitne vode. Vemo, kakšna je kvaliteta naše pitne vode, če jo bomo pričeli klorirati in kemijsko predelovati, bo takoj slabša.

Našo vodo pa stalno spravljamo v nevarnost, saj smo dopustili gradnje na varstvenih območjih vodovoda. Stranišča na vodno izplakovanje so brez kanalizacije nedovoljena.

Iz enakega razloga ne moremo dovoliti električnih priključkov, saj potem niskomur ne bi bil problem izkopati nekaj metrov savskega proda in narediti vodnjak, dodati hidrofor ter napeljati vodovodno inštalacijo — to bi bilo enako, kot če bi dovolili vodovodne priključke.

Ob tem pa je treba povedati, da ljudje vedo, da je tam prepovedano graditi in takoj velikih perspektiv ni, zato je nesmiselno, da še naprej gradijo in tako tudi kršijo predpise. Treba pa je vedeti, da nekaj: vsako nedovoljeno gradnjo oziroma poskus take gradnje v vodovodnem ali drugem rezervatu bo občinski upravni organ takoj prepred. Pri tem morajo biti inšpekcijski službe v pomoč občinski politiki.

Ker je bilo nekaj pripomb o tem, da mestni vodovod priključuje vodovodno napeljivo tudi nedovoljenim grad-

ganizacijo podiranja barak. To delo po dogovoru opravlja Komunalno podjetje Ljubljana, ki je doslej barako porušilo in odpeljalo ves material, ki bi lahko služil za postavitev novih barak. Les pobere bližji prebivalci, da ga imajo za drva. Ker pa krajan pravijo, da ostanki barak še bolj onesnažujejo okolje in sem ter tja služijo tudi kot material za postavljanje novih barak, bo Komunalno podjetje odslej odvajalo vse ostanke podprtih barak in teren temeljito počistilo. To sicer precej več stane, vendar bomo morda tudi tako zatrli širjenje naselja.

PROBLEMI Z AVTOBUSOM

VPRASANJE: Kdaj bo vpeljana avtobusna proga do Tomačevega?

če ne bomo zavestno upoštevali dogovorov in urbanističnih načrtov, bodo kmalu še večje težave pri ureditvi infrastrukture.

NIČ VEČ NESNAGE

VPRASANJE: Ali je možno, da Komunalno podjetje postavi kontejnerje in uredi odvoz smeti tudi iz črnega naselja?

ODGOVOR: Člani komisije, v kateri so bili predstavniki krajevne skupnosti in Komunalnega podjetja tozd Javna higiena, so lani pregledali vas teren in postavili smetnjake tam, kjer je bilo možno. Pri tem so izpustili področje Tomačevega 55. Krajevna skupnost pa je sestavila seznam ljudi s tega območja, ki so pripravljeni plačevati prispevek za urejen odvoz smeti. Ker je onesnaževanje kraja tudi nevarnost za podtalnico, je treba problem rešiti brez odlaganja.

Komunalno podjetje Ljubljana tozd Javna higiena bo takoj postavilo dve do tri kontejnerje in poskrbelo za reden odvoz smeti. Prav zdaj pa imajo akcijo odvoza kosovnega materiala, zato bodo v sodelovanju s krajevno skupnostjo in vsemi prebivalci poskrbeli, da takojšen odvoz večjih količin smeti, ki jih bodo pripravili prebivalci. Stroške za ta odvoz bo nosilo Komunalno podjetje. Potem bo dnevna količina smeti manjša in tako bodo s stalnim praznenjem kontejnerjev lahko ohranili naselje čisto. Prebivalci pa bodo moralni, tako kot ostali ljubljanci, odvoz smeti zavestno in disciplinirano sami plačevati. Pri tem je pomembno, da tisti, ki so že izrazili pripravljenost plačevati ta prispevek, vplivajo tudi na sokrajane.

cesto do nedovoljenih gradenj?

ODGOVOR: Ne.

Kjer je nekaj zgrajeno na zemlji — to je poleg nedovoljenih gradenj tudi cesta — je potem nedopustno nekaj delati legalno. Prvič, za to ni denarja, drugič pa bi s tem prvim posegom, nasipanjem ceste, prevzeli tudi ostale obvezne: čiščenje snežne, komunalno urejanje itd. Zato Uprava inšpekcijskih služb mesta Ljubljane tega ne more dovoliti, saj bi tako prevzela tudi odgovornost za morebitne nesreče, ki bi se zgodile na tej cesti — ki je legalno sploh ni! Ljudje so vse preveč nedisciplinirani, ne samo v Tomačevecu, saj marsikje grade, kjer je pač prostor in tako nastajajo naselja brez pravega reda —

Problematika krajevne skupnosti Tomačevo-Jarše je res zelo obsežna, tako da presegajo finančne zmožnosti naše občine. Jasno pa je, da problema kljub dobro zastavljenim načrtom ne bo moč rešiti brez sodelovanja krajevne skupnosti oziroma še bolj načinoma prebivalcev barakarskega in črnega naselja. Prvi morajo sami preprečiti novo naseljevanje in sprejeti predlog o skrbi za čistošo naselja, drugi pa morajo ob upoštevanju predpisov počakati na rezultate prizadevanj za legalizacijo njihovih gradenj. Pri tem pa je pomembno, da se naselje ne širi več in da vsi store kar največ, da bi preprečili onesnaževanje naše pitne vode.

Zelo pomembne so tudi obvezne delovnih organizacij, ki skladno z dogovorom o minimalnih standardih za delo in življenje delavcev ne bodo smeli več zaposlovati ljudi, ki nimajo urejenih vsaj osnovnih življenjskih razmer. Z mnogo dela in veliko denarja bo torej problem, ki je nastal zaradi pomanjkanja discipline in odgovornosti v preteklosti, moč rešiti, od nas vseh pa je odvisno ali se bomo morali tudi v prihodnjih letih ubadati s črnimi točkami.

POSPRAVILI BODO VSE

VPRASANJE: Kdo skrbi za podiranje praznih barak v naselju in zakaj ostankov barak potem ne odpelje?

ODGOVOR: Komunalni redar naše občine skrbi za or-

ODGOVORI NA JAVNO TRIBUNO »ZBORA OBČANOV« V KRAJEVNI SKUPNOSTI TOMAČEVO - VEČ DISCIPLINE IN ODGOVORNOSTI - PREPREČITI ŠIRJENJE BARAK